



Vårt Luftvärn

Luftvärnets Befälsutbildningsförbunds tidskrift

Nr 3 • Årgång 82 • 2022

Luftvärnets Befälsutbildningsförbund

Shelstedts gatan 7 / 1310
115 28 STOCKHOLM

E-post: exp@luftvarn.se
Internet: www.luftvarn.se
Facebook: [Svenskt Luftvärn](#)

Kansli

Tfn 08-664 71 89

Väddö Kursgård Lvbyn AB

Ytterskär 2, 764 92 VÄDDÖ
E-post: info@vaddokursgard.se
Internet: www.vaddokursgard.se

Bokningsansvarig

Magdalena Mayer
Tfn 0176-542 19

Vårt Luftvärn

PRV utgivningsbevis nr 1678

E-post: exp@luftvarn.se
Ansvarig utgivare Per-Olov Lisén
Tfn mobil 0790-46 16 83

Redaktör

Björn Kagger
E-post: bjorn.kagger@luftvarn.se

Medlemskap

Avgift 40 kr per år, ständigt medlemskap 500 kr.
Betalas till plusgiro 598 88-8, alternativt till
bankgiro 966-1497.

Avgift för medlemmar i
Stockholms Luftvärnsförenings Skytteklubb och
Roslagens Hemvärnsförening betalas av
respektive förening.

Innehåll nr 3 år 2022

Jag tar befälet!	s 3
ULv rekrytering 20 augusti.....	s 4
Meddelande om stämma 2023	s 4
Luftvärnsförbundet – från strategisk timeout till Natomedlemskap	s 5
ULv höstaktiviteter 2022	s 6
Instr.kurs luftthot, motåtgärder	s 7
Första Patriotövningen vid LFÖ 22	s 8
Förbundsstämma 2022	s 12
Förbundets stipendier utdelade.....	s 13
Flygvapnets flygdag 2022.....	s 14
ULv våravslutning på Väddö.....	s 15
Kurs i luftförsvarskompetens	s 16
Luftvärnsdagen 2022	s 18
Nya utmaningar för Skytteklubben...	s 20
Väddö kursgård.....	s 22
Aktiviteter hösten 2022	s 24

Omslaget:

En bandvagn backas in på plats under
LFÖ 22. Se artikel på sid 8.
Foto: Stefan Bratt.

Tryck: Affärstryckeriet, Norrtälje



Jag tar befälet!

Johan Huovinen – förbundsordförande.

Den 12 mars i år valdes jag på Luftvärnsförbundets årsstämma till ny ordförande. Det är en stor ära att få tillträda denna befattning. Jag vill inledningsvis tacka min företrädare Per-Olov Lisén för hans fantastiskt fina och uthålliga arbete sedan 2012, inte minst utvecklingen med Lvbyn till aktiebolag bör framhållas.

Jag vill också passa på att hälsa nye styrelseledamoten Johan Lagerström välkommen. Luftvärnsförbundet tackar avgående Lennart Lundberg respektive revisorn Margareta Eriksson för hennes långvariga insatser och välkomnar Robert Winton som efterträdare.

Vem är jag? Jag är en snart 55-årig officer som gjorde min värnplikt 1986 på I 19/P 5 i Boden. År 1991 blev jag utnämnd fänrik på Lv 3 i Norrtälje (Rb 70) och kom att tjänstgöra där fram till dess nedläggning år 2000. Formellt överfördes jag till Livgardet, men det blev därefter utlandstjänstgöring i Kosovo och tjänstgöring på Högkvarteret (HKV) och sedermera Chefsprogrammet 2004–06.

År 2007 öppnades möjligheten att åka till Ryssland och genomföra den ryska Generalstabsakademin och efter examen därifrån tjänstgjorde jag under åren 2009–2012 som svensk försvarsgrensattaché (armé) på Sveriges ambassader i Moskva och Minsk.

Efter en tids tjänstgöring på HKV efter Moskva bröt oroligheterna i Kiev, Ukraina, ut i februari 2014. Det dök upp ”gröna män” på Krim och inte långt senare utbröt det oroligheter, vilka eskalerade till stridigheter, i Donbass, östra Ukraina. Det



Johan Huovinen.

föranledde att Försvarsmakten sände mig som förstärkning till Ukraina, och där kom jag att till slut tjänstgöra i tre år som EU:s militärrådgivare.

Från Kiev gick resan till Wien år 2017 och arbetsplatsen Sveriges ständiga delegation till Organisationen för Säkerhet och Samarbete i Europa (OSSE). Där har jag under de senaste fem åren följt den mycket negativa utvecklingen som skett vad gäller den *Europeiska säkerhetsordningen*, med betoning på mycket negativa utvecklingen efter den 24 februari i år.

Rysslands angrepp på Ukraina har pågått sedan 2014 och det var väl få som bedömde att Ryssland skulle eskalera situationen till ett fullskaligt anfall på Ukraina, bedömningarna låg väl närmare åt en utökad konflikt i Donbass. Efter den 24 februari stod det tidigt klart att Ryssland avsåg att använda stora mängder kryssnings- och ballistiska robotar. Dessa har avfyrats såväl från mark-, flyg- som marina plattformar på långa avstånd, en relativt nyutvecklad rysk förmåga. Flyglarmen har sedan februari ljudit över de ukrainska

städerna och det ukrainska luftförsvaret gjorde initialt bra ifrån sig, men uthålligheten och resurserna tär. Främst tillförda amerikanska Stinger och brittiska Starstreak lrb har tvingat ryskt attackflyg till taktikanpassning och avsaknaden av ryska styrda bomber har tydligt noterats, och uppenbarligen har inte precisionsbombningssystemet SVP-24 och konventionella ”dumma” bomber fungerat tillfredsställande. Ryssland har inte lyckats erhålla luftherravälde efter fem månader, och ukrainska strids-UAV:er av typen Bayraktar från Turkiet har skördat stora framgångar.

Efter nu i skrivande stund snart fem månaders krig ser vi hur kriget sakta har utformat sig till en mer utdragen konflikt och där vi ännu inte ser något tydligt slut. Det internationella fördömandet mot angriparen har varit starkt och lett Ryssland in på sanktionen och ensamhetens väg. De säkerhetspolitiska reaktionerna har varit många och omfattande militärt materiellt stöd har utgått från flera länder, däribland Sverige. Därutöver har Finland och Sverige fattat beslut om att ansöka om

medlemskap i Nato. En snabb nationell process, samordnad med Finland, som förvånat många.

Det står givet att det säkerhetspolitiska läget har förändrats i Europa, och inte minst runt vårt närområde Östersjön och Arktis. Ett svenskt medlemskap i Nato kommer sannolikt att leda till omfattande krigsplanerings- och övningsverksamhet för Försvarsmakten. De omfattande satsningarna vi sett på Luftvärnet med nya robotsystem och reaktivering av äldre system de sista åren gör att framtiden ser både utmanande och intressant ut för truppernas.

Luftvärnsförbundet fortsätter att stödja utvecklingen inom truppernas och Försvarsmakten. Skytteklubben fortsätter med sina fina och professionella aktiviteter och det är glädjande att hinder som Covid-19 förhoppningsvis försvinner och öppnar upp för vår verksamhet fullt ut. Under hösten kommer vi bl.a. att genomföra ytterligare en Luftvärnsdag med intressanta talare och teman.

Hoppas att vi ses där!

ULv rekrytering i Norrtälje lördag 20 augusti

Ungdomar som fyller minst 15 och max 18 år under året och som är intresserade av det militära försvaret inbjuds till information om Luftvärnsförbundets ungdomsavdelning ULv i Norrtälje lördagen den 20 augusti. Samling utanför f.d. vaken till Lv 3 kl 1100. Verksamheten slutar på samma plats ca kl 1300. Ytterligare information och anmälningsblanketter utdelas vid föreläsningen och finns hos ULv på Internet www.luftvarn.se/ulv. Du kan även kontakta oss via e-post ulv@luftvarn.se eller ringa till kurschefen ULv, Johan Valström på telefon 0703–265 873. Välkommen!

Meddelande om förbundsstämma 2023

Luftvärnsförbundets ordinarie stämma 2023 avhålls preliminärt under mars månad i Stockholm. Motioner och förslag ska vara förbundskansliet tillhanda senast den 15 januari. Slutlig kallelse kommer i vinternumret av ”Vårt Luftvärn”.



Luftvärnsförbundet – från strategisk timeout till Natomedlemskap

Per-Olov Lisén.

Per-Olov Lisén lämnade i mars posten som förbundsordförande efter 10 år.

Julen 2009 var kall och snörik, även i Stockholmstrakten. Vid nyår blev det köldrekord på flera orter i landet. Jag hade varit kassör i Luftvärnsförbundet i snart sju år, och några av helgdagarna hade tillbringats med årets sista bokföring och förberedelser inför bokslutet. I övrigt rådde mellandagarnas relativa lugn med julbordsrester, vinterpromenader och långfilmer.

Det var då jag fick den uppfordrande frågan. Vi skulle vilja att du tar hand om ordförandeposten i Luftvärnsförbundet! Jag lät mig så småningom övertygas. Först valdes jag till vice ordförande i ett år, och vid förbundsstämman 2012 valdes jag till ordförande.

Den tillträdande styrelsen hade åtskilliga utmaningar att ta tag i. I det större perspektivet var frågan om, eller snarare när, luftvärnet skulle avvecklas som eget truppslag. Inom förbundet så fanns också utmaningar. Inte minst så saknades luftvärnsverksamhet. Jag upplevde att förbundet levde på ett falnande momentum som skapats under en tid som inte längre fanns.

Det hade varit lätt att tappa hoppet, att bara ge upp. Men samtidigt så ger motgång en möjlighet till ifrågasättande. Man kommer inte undan med mindre än att besvara de där frågorna som kan uppfattas som besvärliga. Varför finns förbundet? Vilken nytta kan vi göra i samhället? Förbundets funktionärer var villiga att göra läxan, och



Per-Olov Lisén.

tillsammans lyckades vi formulera Luftvärnsförbundets vision och hitta ett tydligt ”varför”. Vi tror på att luftvärnet är viktigt och spelar en avgörande roll för vår förmåga att kunna försvara vårt land! Det är just det som är kärnan. Det är därför vi finns. Det är det som vi ska ägna oss åt. Det är det som ska vara vår kompass.

Sedan dess har som bekant omvärldsläget ändrats dramatiskt. Luftvärnet är nu en av de mer expansiva och betydelsefulla delarna av Försvarsmakten. Och det nyttiga stålbad som Luftvärnsförbundet gick igenom för tioåret sedan har lagt grunden för att förbundet kunnat gå från övervintring till att bli en aktiv del i frivilligförsvaret med höga krav på kvalitet i verksamheten.

Nu när jag lämnar över ordförandeklubban så känner jag ödmjukhet och tacksamhet att ha fått vara Luftvärnsförbundets ordförande under denna omställning för att hitta sin roll i

en ny värld. Jag är stolt över att vi lyckats på så många områden. Förbundet har en alltmer relevant och luftvärnsfokuserad verksamhet. Relationerna med Luftvärnsregementet är utmärkta. Ungdomsverksamheten är populärare än på mycket länge. Kursgården går från klarhet till klarhet, och dessutom med vinst. Förbundet har fått många nya och synnerligen kompetenta funktionärer. Listan kan göras lång!

Till förbundets funktionärer vill jag säga tack för allt gott samarbete och spänstiga debatter som byggt förbundet.

Det är med varm och trygg hand som jag nu lämnat över ordförandeklubban till Johan Huovinen, som med ny kraft och med nya perspektiv kommer bli en lysande ordförande för Luftvärnsförbundet i en ny tid. Lycka till Johan!
Lycka till Luftvärnsförbundet!

ULv höstaktiviteter 2022



- 20 augusti: rekryteringsföreläsning vid Norrtälje FOS-hus.
- 30 augusti: kvällslektion för ULv äldre medlemmar i Norrtälje FOS-hus.
- 2-4 september: helgövning på Vaddö.
- 20 september: kvällslektion för ULv äldre medlemmar i Norrtälje FOS-hus.
- 30 september-2 oktober: helgövning på Vaddö.
- Vecka 44 (höstlov): centrala kurser för äldre medlemmar med minst en "romb". Inbjudan och anmälan via ULv på Internet www.luftvarn.se/ulv
- 1 november (höstlov): utlämning av personlig låneutrustning till nya medlemmar och möjlighet till persedelbyten för alla, vid Forsvarsmaktens förråd på Vaddö.
- 8 november: kvällslektion för ULv äldre medlemmar i Norrtälje FOS-hus.
- 11-13 november: helgövning på Vaddö eller vid Livgardet i Kungsängen.
- 10 december: terminsavslutning i Norrtälje eller Stockholm.

Datumen ovan är preliminära och ytterligare aktiviteter kan tillkomma. Information kommer som vanligt månadsvis i kursorder och hos ULv på Internet: www.luftvarn.se/ulv



Instruktörskurs i lufthot och motåtgärder

Lördagen den 10 – söndagen den 11 september 2022.



Luftvärnsförbundet har startat ett projekt för att höja krigsförbandens medvetenhet om lufthotet och vilka åtgärder som kan motverka detta – och här behövs fler instruktörer.

Nu behövs ditt engagemang för att kunna stödja krigsförbandens behov av att förstå och motverka lufthotet. Målgruppen för denna instruktörskurs är medlemmar som vill engagera sig i projektet och kan tänka sig att medverka som utbildare.

Instruktörskursen innehåller utbildning om det moderna lufthot som kan förväntas från en högteknologisk fiende, respektive vilka motåtgärder som förbanden kan vidta för att undgå upptäckt och bekämpning. Målsättningen är att deltagarna efter kursen kan utbilda främst Hemvärnsförband i rollen som instruktör tillsammans med en kurschef.

Program i stort: Lördag: Genomgång av materialet för grundkurs *Lufthot och motåtgärder*, middag och lagutveckling. Söndag: Fördjupning och metoddiskussion.

Som blivande instruktör söker vi i första hand dig som har intresse för lufthot, taktik och utbildning. Du måste dock ha vana som lärare (trupp utbildare), och vara villig att äta dig genomföranden av Luftvärnsförbundets kurskoncept vid minst något tillfälle per år under de närmaste åren. Militär grundutbildning är ett krav. Erfarenhet från Hemvärnet, Luftvärnet och/eller officersutbildning är meriterande. Vill du ta med dig en kollega som uppfyller kraven, så anmäl detta vid ansökan så kan personen beredas medlemskap.

Helkurs för blivande instruktörer 2022-09-10 – 11

Kursen genomförs vid Lv-förbundets kursgård på Väddö (<https://www.vaddokursgard.se/>) från lördag till söndag. Inryckning sker på lördag kl 10 och kursen avslutas på söndag kl 13. För långväga kursdeltagare kan boende ordnas från fredag kväll. Luftvärnsförbundet står för resor, förplägnad och logi.

Kursen är även lämplig som repetition och påbyggnad för dig som redan är instruktör!

Skriftlig intresseanmälan att bli kurschef/instruktör, respektive att delta som elev 10–11/9, insänds **senast den 31 augusti** med e-post till: exp@luftvarn.se Anmälan ska innehålla namn, personnummer, telefonnummer, enkel meritförteckning, referenser och eventuella begränsningar i kost (matallergier). Besked om antagning, eller ej, ges med e-post efter hand dock senast den 5 september.
Välkommen med din ansökan!

Johan Jönsson. Överstelöjtnant/kurschef, konceptansvarig – styrelseledamot i Luftvärnsförbundet.

Första övningen för Patriotsystemet inom ramen för svenska luftförsvaret

Kapten Stefan Bratt – styrelseledamot i Luftvärnsförbundet.



Patriot-batteri grupperat.

Foto: Alexander Gustavsson, Lv 6.

-Välkommen till vår första övning med luftvärnssystem 103 Patriot inom ramen för det svenska luftförsvaret. Luftvärnsregementets nytilträdde regementsförvaltare, Fredrik Finér hälsar en sextett från förbundsstyrelsen välkomna till Kalmar och Luftförsvarsövning 2022.

En övning som alltså var den första för nya luftvärnsbataljon 103/98 som nu håller på att byggas upp av Luftvärnsregementet. Två bataljoner som också innehåller ett antal nyheter, som vi ska återkomma till.

Inne på det gamla flottiljområdet möts delegationen, ledd av vice förbundsordförande Christer Molander, av Luftvärnets övningsledare, regementschefen överste Mikael Beck.



Överste Mikael Beck talar med ledamöter ur Luftvärnsförbundets styrelse.

Foto: Stefan Bratt.

- Varmt välkomna till denna historiska övning för det svenska luftvärnet. Nu visar vi att vi är operativa med stora delar av lvbat 103/98, vilket ger en kraftigt ökad förmåga för oss att verka inom ramen för luftförsvaret.

Start i gråzonsläge

Övningen som inleddes i ett gråzonsläge där bataljonen hade inledande uppgift att skydda flygbassystemen i området kring F 7 i Sätenäs, eskalerade inom loppet av några dagar till ett fullskaligt krigstillstånd. Under tiden som skyddet av F 7 med tillhörande sidobaser genomfördes gavs från flygtaktiska staben beredduppgiften att försvara den tillfälliga etablerade basen på Kalmar Öland Airport.

- Huvuddelen av förbandet rullade via en lång marsch till Kalmar från tidig kväll och



Gripen-plan klart för start.

Foto: Stefan Bratt.

natt och var utgångsgrupperade tidigt morgonen därpå med eldberedskap enligt given order. En mycket bra insats som också visar att de olika förbandsdelarna gör vad som krävs för att skapa en helhet, säger Fredrik Finér.

- Dessutom vill jag påpeka att vi fick ett mycket bra och kompetent stöd i vårt grupperingsarbete av det lokala hemvärnet som både utfört spaningsuppgifter före vår ankomst samt säkrat viss terräng, berättar Mikael Beck.

När Vårt Luftvärn besöker Kalmar råder det fullt krig i övningsscenariot. Vilket märks då Gripen-rotar landar för ny klargöring eller startar efter snabbtankning och laddning för att möta nya anfall från motståndaren i form av finska F 18 och svenska 39 Gripen baserade på bland annat Uppsala, Sätenäs och på Gotland. Även på Gotland verkade luftvärnsförband då den nyuppsatta plutonen med robot-system 23 Bamse genomförde sin slutövning med uppgift att skydda Visby flygplats.

Perfekta övningstillfällen

För Luftvärnets del utgör naturligtvis en stor mängd kvalificerat stridsflyg i luften

utmärkta övningsförhållanden för årets värnpliktskull med huvudsaklig uppgift att genomföra strid mot luftmål med Eldenhet 98.

- Att vi är en naturlig del av luftförsvaret är inget nytt men vi genomför under LFÖ 22 ett, för oss, nytt sätt att genomföra strid mot luftmål på. Att integrera luftvärns-system 103 Patriot tillsammans med robotsystem 98 i bataljonens strid är ett av målen i den förmågeuppbyggnad som pågår. En anledning till att vi valt att operera med Patriotförbandet avskilt från övriga bataljonens sekundaktuella strid är för att de olika förbandsdelarna har olika träningsmål med övningen, förklarar överste Beck.

Han konstaterar också att med nya Patriot-radarnas långa räckvidd och kommande, nya sensorer har det luftoperativa lägesbilden förbättrats markant:

-Vi hade även tidigare med våra sensorer en väldigt god luftoperativ lägesbild men i och med nya system får vi en helt annan luftlägesbild över Sverige och dess närområde, vilket också är ett faktum som vi måste lära oss att hantera och kunna taktisera med, säger Beck.

Patriotförbandet var grupperat på Öland av både taktiska och sekretessmässiga skäl.

Bättre och bättre samverkan

Det är dags att ge sig ut i fält. Första anhalten för besöket är kompaniet som består av Eldenhet 98 med tillhörande system. Ett kompani som under denna övning leds av kapten Simon Ljungberg.



Simon Ljungberg.

Foto: Stefan Bratt.

Kompaniet har denna dag grupperat nära basen, vilket inte verkar höra till vanligheterna enligt chefen för den tillfälliga flygbasen, överstelöjtnant Andreas Nilsson, som till vardags arbetar på F 21 i Luleå:

- Jag har varit i Flygvapnet sedan början av 90-talet men jag har nog aldrig upplevt att vi haft luftvärn baserat i så nära anslutning till basen. Jag kan också konstatera att samverkan mellan mina enheter och luftvärnsbataljonen bara blir bättre och bättre.

Han blickar ut över det gamla flottilj-området vars anläggningar i form av hangarer och andra byggnader i stort sett varit öde sedan flottiljen lades ned i slutet av 70-talet.

-Vi har börjat återta taktiken med att sprida våra resurser på ett antal baser, främst normalt civila flygplatser som vi nu skrivit

avtal med mellan Flygvapnet och respektive flygplats. Kalmar är ett exempel där chefen F 17 tecknat nyttjandavtal med den lokala flygplatsledningen, vilket också innebär att vi de närmaste åren kommer att göra vissa investeringar och upprustningar av infrastrukturen, vilket också är behövligt, konstaterar baschef Nilsson, tillika chef för femte flygbasstridsgruppen som också är under uppbyggnad inom Flygvapnet.

De tre stridsgrupperna kommer att bestå av ett ledningslag, ett flygbaskompani och ett flygunderhållskompani samt ett markförsvarskompani.

Baschefen berättar att det tog sin tid med att upprätta basen med de basförband som transporterats såväl landväg som med flygtransport från huvudbasen i Luleå till Kalmar.

- För vissa enheter har det inneburit en landsvägstransport på mer än 20 timmar med övernattnings i Uppsala medan en första säkerhetsstyrka flögs ned inom loppet av några timmar. I stort sett började vi från noll med att bygga basen och vi har dragit ett antal viktiga lärdomar som vi tar med oss hem för att hantera.

Nytt markförsvarskompani

Den tidigare lvbat 97/90 bestod av cirka 600 man. Den nya bataljonen kommer att växa rejält och bestå av drygt 900 man då bland annat ett nytt markförsvarskompani ingår i bataljonen. Ett första embryo till kompaniet i form av ett reducerat kompani deltog i LFÖ 22.

-Vi har nu infört de första delarna i kompaniet som kommer att bestå av bland annat en säkerhetspluton med UAV-troppar, hundpatruller samt även någon form av understödspluton, i dagsläget en granatkastarpluton, förklarar fänriken och reservofficeren Alexander Bergström som



Mikael Beck talar med Alexander Bergström och två soldater ur markförsvarskompaniet. Foto: Stefan Bratt.

under en tid arbetat med att ta fram kompaniets organisation.

- Vi som ingått i utvecklingsarbetet har tittat på gamla handböcker, bland annat Flygvapnets Markförsvarshandbok samt genomfört ett antal studiebesök för att lyssna in hur Flygvapnet arbetar med sina säkförband som till exempel flygbasjägare. Under denna övning har vi också haft en bra dialog med Flygvapnets motsvarande förband för att utbyta värdefulla erfarenheter, säger Alexander Bergström som har erfarenhet av Flygvapnets säkerhetsarbete då han varit verksam inom Helikopterflottiljen med samma arbetsuppgifter under några år.

350 värnpliktiga

Någon mil från Alexander Bergströms tillfälliga stabstält för markförsvarskompaniet är det full fart i ett annat tält för stab- och trosskompaniets stab.

Stabsexpeditionen betjänas av de värnpliktiga stabsassistenter Kalle Essman, Göteborg och Simon Sandberg, Kungsbacka. Deras gruppchef, Smilla Hedling från Göteborg väntar på besked från bataljonsstaben i ett pågående ärende.

Smilla säger sig vara mycket nöjd med sin tid som värnpliktig. Luftvärnet var hennes förstahandsval medan en befattning inom

marinen kom som tvåa:

-Kanske beroende det lite grann på att min pappa gjorde sin värnplikt på I 16 i Halmstad och förklarade för mig att Halmstad är en bra stad. Jag håller definitivt med men måste nog erkänna att det ska bli skönt att mucka och gå vidare i mitt liv, säger Smilla, får beskedet hon väntat på och försvinner ut ur kompanistabstältet.

För årets kull av värnpliktiga, cirka 350 individer, utgjorde LFÖ 22 slutövning.

Fakta – Luftförsvarsövning 2022:

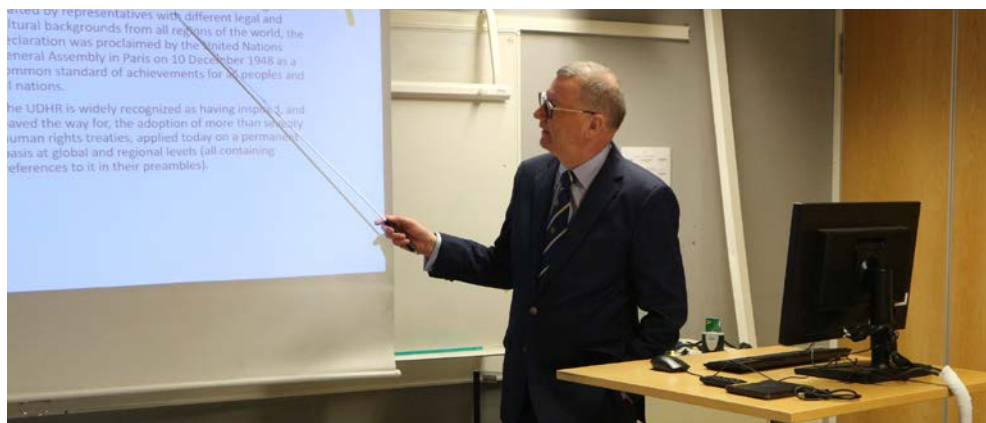
Syftet med Luftförsvarsövningen (LFÖ 22) var att öva taktisk ledning av luftstridskrafterna med deltagare ur alla förband i Flygvapnet samt enheter ur Luftvärnsregementet, armén och Hemvärnet. I övningen deltog även en finsk stridsflygdivision med F 18 Hornet samt ett antal fartyg från marinen.

Övningsscenariot bestod i försvar av Sverige mot ett väpnat angrepp av en högteknologisk motståndare. LFÖ 22 genomfördes som en tillämpad övning med verksamhet dygnet runt under tio dygn med verksamhet på flottiljer, flygbaser och civila flygplatser koncentrerade till mellersta och södra Sverige. Övningen var den första för Luftvärnet där alla kompanier ingående i den nya luftvärnsbataljon 103/98 deltog.



UndE23 grupperad söder om Kalmar.
Foto: Alexander Gustavsson, Lv 6..

Förbundsstämma 2022



Johan Huovinen talar om kriget i Ukraina.

Förbundsstämman 2022 hölls lördagen den 12 mars på K 1 i Stockholm. Till skillnad från förra året då det fick ske med bild och ljud via Zoom på internet p.g.a. pandemin kunde deltagarna nu alltså träffas på plats. En klar fördel! Stämman lockade 23 deltagare.

Stämman inleddes med ett mycket intressant anförande av Johan Huovinen, överste och verksam vid OSSE i Wien, om kriget i Ukraina. Han är även ledamot i Förbundets styrelse.

Styrelsen beviljades ansvarsfrihet och funktionärer valdes enligt nedan. Noteras bör att ny förbundsordförande valdes.



Nye ordföranden avtackar den avgående Peo Lisén.

Avslutningsvis tilldelades utmärkelser:

Svenska Försvarsutbildningsförbundets förtjänstmedalj i guld till Lennart Lundberg.
Svenska Försvarsutbildningsförbundets förtjänstmedalj i silver till Christer Molander.
Svenska Försvarsutbildningsförbundets förtjänststecken till Johan Jönsson.



Ordföranden tilldelar Christer Molander (t.v.) och Johan Jönsson deras respektive utmärkelser.

Förbundsstyrelse

Johan Huovinen, (förbundsordförande),
Christer Molander (vice förbundsordförande),
Michael Reberg (förbundssekreterare),



Åtta ur nya förbundsstyrelsen. Fr.v. Johan Jönsson, Michael Reberg, Anders Fransson, Johan Huovinen, Per-Olov Lisén, Christer Molander, Ulf Moen och Björn Kagger. I år, med minskad Covid-risk, gick det att samla alla på en bild.

Anders Fransson (förbundskassör),
Stefan Bratt, Anders Ehrnborn,
Johan Jönsson, Björn Kagger,
Johan Lagerström, Per-Olov Lisén,
Ulf Moen, Filip Scheynius.

Revisorer

John Fürstenbach, Robert Winton
Olle Madebrink (ersättare).

Valberedning

Per-Olov Lisén (ordförande)
Daniel Grip, Alexander Rajsic,
Alexander Westman.

Samtliga funktionärer ovan nås via
förbundskansliet eller personligen med
e-post enligt principen:

fornamn.efternamn@luftvarn.se

(Använd endast gemener, å och ä skrivs a, ö skrivs o. Inga apostrofer.)

Luftvärnsförbundets stipendier vid ceremoni i Halmstad.

Premiär för Lv 6 på Stora torg

Årets ceremoni då de värnpliktiga, som ska rycka ut från Lv 6 i Halmstad, officiellt blir soldater skedde den 14 juni. Här fick soldaterna sina medaljer och utnämningar till bäste soldat och kamrat sker. Vädergudarna höll med en solig, varm och vacker dag.

Det var en pampig ceremoni som hölls för första gången på Stora torg i Halmstad. Stämningen blev hög bland anhängare och allmänheten när Luftvärnsregementets 350 värnpliktiga marscherade in och ställde upp. Här startades en ny tradition som avses återkomma under följande år. Ställföreträdande regementschefen överstelöjtnant Thomas Wessman sade i sitt anförande att

det händer mycket på ett år, i världen och i det egna livet. Han nämnde förstås kriget i Ukraina och vad det betyder säkerhetspolitiskt.

Landshövding Brittis Benzler uttryckte i sitt tal att det var en ära att få vara här. Som högsta ansvarig för totalförsvaret i Halland nämnde hon bl.a. vikten av värnplikten.



Stipendiater 2022. Fr.v. Hugo Wahlström, Arvid Runström och Patricia Hellström tillsammans med Luftvärnsförbundets vice ordförande Christer Molander.

Foto: Anders Fall Lv 6.

Vikten av värnplikten samt Lv 6 framhölls också av kommunstyrelsens ordförande Jonas Bergman. Han beskrev även att platsen för ceremonin, Stora torg, på 1600-talet fick sin storlek för att vara exercisplats för garnisonens soldater. Alltså militärt historisk mark!

Evenemanget inramades med viss materiel från Lv 6. Här fanns UndE 23, Rb 98 och pansarterrängbil 903

Ceremonin innehöll också medaljering av samtliga värnpliktiga och utdelning av utmärkelser. Luftvärnsförbundets vice ordförande Christer Molander delade ut förbundets stipendier och i sitt tal återkom

även han till Ukraina och betydelsen av luftvärn. Han informerade också om förbundets historia och varför man så gärna är på plats och delar ut stipendier enligt dess statuter.

Tre stipendier delades ut varav ett stipendium till en yrkesofficer verksam inom luftvärnet samt två stipendier till värnpliktiga befäl, alla för sitt föredömliga arbete och mycket bra vitsord. De som 2022 fick ta emot Luftvärnsförbundets stipendier är:

Fänrik Patricia Hellström
Sergeant Arvid Runström
Sergeant Hugo Wahlström

Flyguppvisning i Uppsala lördagen 27 augusti

Försvarsmaktens flygdag 2022 genomförs på F 16 i Uppsala lördag 27 augusti. Det är ett fullmatat flygprogram och omfattande markutställningar. Även Lv 6 m.fl. arméförband medverkar liksom Luftvärnsförbundet. Se program m.m. på:

www.forsvarsmakten.se/sv/aktuellt/uppvisningar-och-evenemang/flygdagen/

ULv hade våravslutning på Vaddö



ULv:s kurschef Johan Valström informerar om föreläsningmomentet.

Det var ett tag sedan ULv kunde samlas för sin våravslutning. Pandemin satte käppar i hjulen. Men den 22 maj i år kunde man ta upp traditionen i Lvbyn på Vaddö igen.

Då samlades ett drygt trettiotal föräldrar, syskon och vänner för att se vad ULv har för sig i sin verksamhet. Efter samling och fika tågade sällskapet ut i terrängen. Ett sjukvårdsmoment visades med omhändertagande av skadad och avtransport på bår. Därefter visades olika typer av förläggning i tält och skärmskydd.



Den skadade transporteras på bår.

Några av föräldrarna uttryckte sin tillfredsställelse över ULv och att deras ungdomar här får en bra verksamhet att engagera sig i.

Förbundsstyrelsens sekreterare Michael Reberg informerade i konferensbyggnaden om Luftvärnsförbundet, dess historia och verksamhet.

Dagen avslutades med lunch och uppställning på stranden i ett behagligt väder.

Romber och utmärkelser delades ut av Michael Reberg. Han avtackade också Lennart Lundberg, som nu avgått ur förbundets styrelse efter många år av fina insatser.



Utdelning av romber och utmärkelser.



Lennart Lundberg avtackas.



Dagens ULv-grupp samlad på stranden.

Luftförsvarskompetens för bataljons- och kompaniledning

John Fürstenbach – kurschef, Luftvärnsförbundet.



Aurora 2017.

Bland annat i samband med besök på övningen Aurora på Gotland såg några av Luftvärnsförbundets styrelsemedlemmar att många gamla sanningar om uppträdande under hot från luften gått förlorade under de senaste 20 åren.

Johan Jönsson skapade kursen Lufthot och motåtgärder som i en tretimmars och en sextimmarsvariant avser att ge befäl och soldater i Hemvärnet kunskaper om det moderna lufthotet och hur man med passiva åtgärder kan minska verkan av det hotet; alltså även om man inte har tillgång till luftvärn.

Förutsättningarna för att kunna vidta de åtgärder som kan behövas styrs också av vilka uppgifter som ställts av bataljons- och kompaniledningarna. Även dessa bör i sin planering ta hänsyn till det aktuella lufthotet. Det kan gälla val av grupperings- och förläggningsplatser, val av marschväg eller prioritering av fältarbeten. Det rör sig om avvägningar mellan verkan i uppgiften

och skydd mot mark- och lufthot. Det är avvägningar som ska påverka bataljons- och kompaniorder.

Luftvärnsförbundet erbjuder nu en kurs ”Luftförsvarskompetens för bataljons- och kompaniledning” för att tillföra sådana förmågor i bataljonsstaber i Hemvärnet och hos kompaniledningar. Även reserv-officerare i andra förband som inte har luftvärnsförmåga kan ha nytta av kursen.

Det första kurstillfället hålls på gammal luftvärnsmark – Väddö kursgård (Lv-byn) den 28 – 30 oktober. Detta utformas som en pilotkurs där deltagarna har en stor möjlighet att påverka kursens utformning och innehåll.

Försvarsutbildarnas kursinbjudan finns här bredvid. Anmäl dig enligt den. Om du vill vara med i utvecklingen av kursen både under förberedelserna och på Väddö är du också välkommen att höra av dig direkt till kurschefen John Fürstenbach, kontaktuppgifter i inbjudan.



Datum och plats

Kurskod C80014

SAMLING

28 oktober, kl 18.00

START

29 oktober, kl 09.00

SLUT

30 oktober, kl 15.00

KURSPLATS

Väddö kursgård, Norrtälje

ANSÖKAN

Ansökan ska göras senast
15 september.

INBJUDAN TILL

Luftförsvarskompetens för bataljons- och kompaniledning

KURSBESKRIVNING

Detta är en pilotkurs som bygger på kursen Lufthot och motåtgärder. Kursen inleds med orienteringar om hotet från luften, det aktiva luftförsvaret och om passiva motåtgärder på truppnivå. Med inriktning på den taktiska nivån går vi sedan igenom vilka underrättelser som kan vara tillgängliga och hur man som förberedelse för stabens planeringsarbete kan bedöma det aktuella lufthotet.

I kursen ingår följande:

- lufthotet i form av spaning och vapenverkan i gråzon, beredskap och krig
- luftlandsättning
- aktivt luftförsvar genom flygvapnet och arméns luftvärn
- passiva motåtgärder på stridsteknisk nivå
- bedömning av aktuellt lufthot
- planering i staben och orderpunkter

VEM ÄR KURSEN AVSEDD FÖR

Chefer och stabsmedlemmar i hemvärnsbataljoner samt kompanichefer i Hemvärnet och andra förband som saknar luftvärnsförmåga.

ÖVRIG INFORMATION

Kurskostnaderna täcks av Försvarsutbildarna. Rese- och övriga ersättningar betalas av respektive huvudman/förband som anmäler deltagare.

ANSÖKAN

Kursansökan ska göras senast 15 september via eget förband/utbildningsgrupp, som registrerar ansökan i PRIO.

VILL DU VETA MER

John Fürstenbach, kurschef, Luftvärnsförbundet
0709-625 133
john.furstenbach@luftvarn.se

Inbjudan till förbundets Luftvärnsdag – lördag 24 september: Luftvärnsstrid i Ukraina och hot från drönar- system i fokus under Luftvärnsdagen 2022

K 1 i Stockholm.



Ryska Su 27.

Foto: UAC.

En gång är ingen gång, två gånger en början och tredje gången en tradition. Ungefär så lyder talesättet, vilket stämmer bra in på Luftvärnsförbundets arrangemang Luftvärnsdagen under senare år. Den 24 september är det dags för årets upplaga med en välfylld och aktuell lista med föredrag. Platsen är K 1 i Stockholm.



Peter Sehlin.

Foto: Stefan Bratt.

Favorit i repris blir det delvis när major Peter Sehlin från Luftvärnets Stridsskola (LvSS) återkommer och delger auditoriet sin djupa kunskap om motståndarens stridsflyg. Denna gång med ett högaktuellt ämne då Sehlin, unikt utanför Försvarsmakten, presenterar sin första analys om hur

luftvärnsstrider genomförs från både Ukraina och Ryssland. Mycket intressant att ta del av för den som är nyfiken på hur dagens moderna luftvärnssystem agerar mot en högkvalitativ motståndare.

Arméns utveckling efter 2030

Lika intressant är det att få ta del av Arméns framtida utveckling efter år 2030. Arméns utvecklingschef, Henrik Reimer kommer till K 1 och presenterar de tankar och förslag som just nu är aktuella inom arméns ledning. Inte minst är det intressant att höra hur tillväxten inom försvarsgrenen ska hanteras med tanke på de utmaningar som finns vad gäller både tillförsel av materiel och personal.

En del av dagen kommer att ägnas åt drönare eller UAS i mer militärt språk. UAS är förkortningen för Unmanned Aerial System och dessa finns i en mängd olika varianter.



Per Nordberg.

En som vet mycket om hur dessa system opererar och hur de kan bekämpas är överstelöjtnant Per Nordberg, luftvärns-officer som idag har befattning som systemstrateg vid FMV:s Armématerielledning med särskild uppgift att arbeta med UAS-frågor.

Bekämpning av drönare

Under sitt föredrag kommer Per Nordberg att berätta mer om klassindelning av drönare, drönarhotet vid moderna konflikter och mot vårt civila samhälle samt teknik och taktik för att undvika och/eller bekämpa drönare.



Funktionsdemonstrator Skyraider. Foto: Rheinmetall.

Från industrin kommer representanter från Elbit Sverige, som berättar om hur israeliska attackdrönare opererade i bland annat Azerbajdzjan och Ukraina. Representant från tyska Rheinmetall kommer att berätta

om deras system, designade för att bekämpa drönarhot.

- Jag hoppas verkligen att vi når mer än fjolårets deltagarrekor på drygt 50 personer när vi nu från arrangörshåll kan presentera en sådan skara kompetenta och högaktuella föredrag. Jag tror, om jag ska vara lite kaxig, att det är få frivilligorganisationer som kan erbjuda sådana kvalificerade föreläsningar som vi kan i samband med Luftvärnsdagen, säger en av arrangörerna, förbundsstyrelseledamoten Stefan Bratt.

Deltagande i Luftvärnsdagen är kostnadsfritt för antagna deltagare.

Luftvärnsförbundet bjuder på fika med smörgås i samband med ankomst, lunch och eftermiddagsfika. Medlemmar i Försvarsutbildarna, respektive närstående anhöriga som blir medlemmar, är välkomna att delta.

Resor och eventuell logi genom den enskildes egen försorg och bekostnad. Antalet platser är begränsat. Vid platsbrist prioriteras Lv-förbundets medlemmar, aktiva reservofficerare samt befäl i värnpliktsåldern med luftvärnsutbildning.

Ansökan senast fredag den 9 september

Ansök om ditt deltagande

senast den 9 september – gärna tidigare.

Skicka ansökan till exp@luftvarn.se

Ange för- och efternamn, personnummer, förbundstillhörighet samt önskemål (eller ej) om fika förmiddag, lunch och fika eftermiddag. Ange eventuella matallergier (motsv.). Besked om antagning (eller ej) samt kompletterande information ges med e-post senast **tisdagen den 13 september.**

Välkommen med din/er ansökan!

Stefan Bratt/Johan Jönsson, arrangörer & ledamöter i Luftvärnsförbundets styrelse.

Ny gren ger nya utmaningar

Ulf Moen – styrelseledamot i Luftvärnsförbundet.



Erik B under snabb förflyttning på en PCC tävling i Eskilstuna. Bredvid Erik ser man en Range Officer som tar tid och ansvarar för säkerheten.

Dynamiskt Skytte bedrivs i fem grenar – enhandsvapen, hagelgevär, gevär, dynamiskt korthållsgevär (PCC) och miniatyrgevär. Dynamiskt korthållsgevär eller Pistol Calibre Carbine (PCC) är en ny gren, där de flesta skjuter ett halvautomatiskt gevär i kaliber 9x19.

Tävlingen sker på samma banor som miniatyrgevär och det längsta avståndet är ca 100 m. Precis som i gevär finns det lite olika mekanismer för att ladda om; gas-system som leder krutgaserna till lådan, pistongsystem som tar hand om krutgaserna i en kammare och flyttar slutstycket via en pistong samt Delayed blowback där ett motstånd håller emot tills tillräckligt tryck har byggts upp i pipan – fungerar som AK 4 och MP 5.

Generellt kan man säga att PCC väger mindre än ett gevär i ex kaliber 223. 9 mm-ammunitionen är också betydligt billigare än i gevärskalibrar, även om all ammunition kan vara svår att få tag på efter pandemin och med ett pågående krig i Ukraina. Det finns bara en klass i PCC och

de flesta har monterat ett rödpunktsikte och en kompensator, benstöd är inte tillåtna.

De olika grenarna i dynamiskt skytte:

- Enhandsvapen (pistol och revolver) upp till 60 m
- Hagelskytte upp till 90 m
- Gevärsskytte upp till 350 m
- Dynamiskt korthållsgevär (PCC) pistolkaliber upp till 100 m
- Miniatyrgevärsskytte gevär i kaliber .22LR upp till 100 m

Grenarna skiljer sig åt regelmässigt, även om grunden är densamma. PCC liknar snabbheten i hagelskyttet och har blivit en favoritgren för mig under detta året.



Anders B skjuter på en lerig bana på PCC NM i Uppsala.

Under en dynamisk skyttetävling går skyttarna tillsammans i en grupp (squad) mellan de olika stationerna (stages). Varje skytt skjuter en station individuellt och startas med kommandon av den Range Officer (RO) som sköter stationen. När skytten är klar räknar RO ihop poängen och dividerar med skjuttiden.

Intresset för dynamiskt skytte fortsätter att växa och de flesta klubbar har många fler sökande än det finns plats för. Flera klubbar har under pandemin byggt ut sina banor. Eskilstuna har byggt nya banor anpassade för dynamiskt skytte och satt upp en automatisk bom som hindrar tillträde till banan. I Malmö har de höjt vallar och anlagt flera nya banor.

Även skytteklubbens hemmabana Hacksjöbanan, som numera kallas Botkyrka Skyttecenter kommer att byggas ut. Det är dock oklart om det hinns med under denna säsong. En ny bana ska anläggas och vallar ska höjas.

Tillsammans med två andra klubbar på Hacksjöbanan har det under våren anordnats flera mindre tävlingar. Med samma stationer skjuts antingen pistol eller PCC. Sex stationer skjuts på en för eller eftermiddag. Det är kul med lokala tävlingar, men man får vara på hugget om

man ska få en plats – då tävlingarna är mycket uppskattade och fylls snabbt.

Det är många större tävlingar under 2022 – ett uppdämt behov efter pandemin: NM PCC i Uppsala, SM i gevär i Malmö, NM i gevär i Köpenhamn, SM i pistol i Malmö.



Joel S skjuter gevär på SM i Malmö. Träff i plåt på 80 m aktiverar swinger på 50 m som syns bilden.

Skytteklubben placerade sig bra på SM i gevär, Johan H kom etta i SAO senior med Erik B som tvåa tätt efter.

Tävlingssäsongen pågår för fullt, och när detta publiceras är det närmast NM i hagel i Nybro och SM i PCC i Ludvika på programmet. I november planeras de ett VM i Pistol i Thailand, med det återstår att se hur det fungerar med resor och Covid.

Samtliga foton: Ulf Moen.

VÄDDÖ KURSGÅRD

Kurs och konferens i skärgårdsmiljö



VÄLKOMNA I HÖST!

Vi har ett fåtal lediga datum för bokning av kurs och konferens i höst. Medlemmar är även välkomna att boka stugor med vänner eller familj - antingen med självhushåll eller med måltider i vår restaurang. Hör av dig med din förfrågan!

Välkomna till oss på Väddö!



Väddö Kursgård Lv-byn
Ytterskär 2
764 92 VÄDDÖ

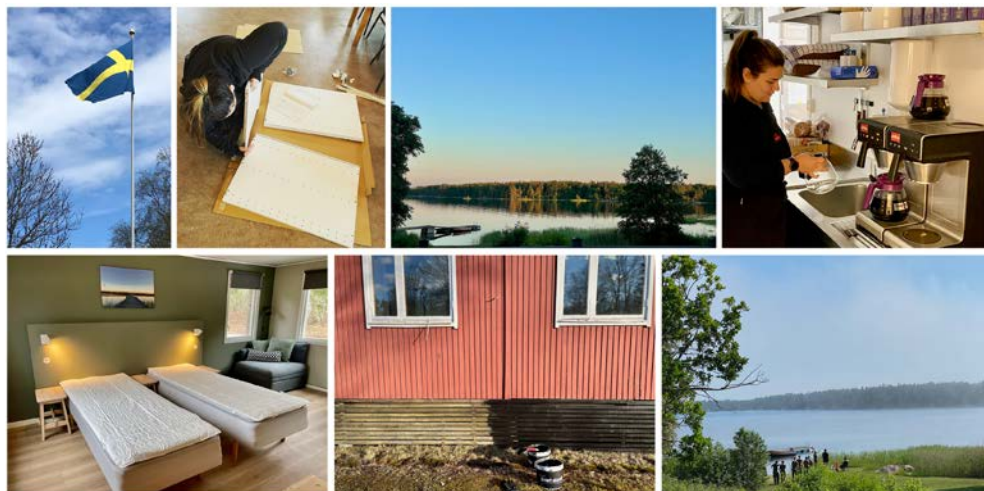


0176-542 19
info@vaddokursgard.se
www.vaddokursgard.se



Så kanske vi kan sätta punkt för två märkliga år

Magdalena Mayer – VD, Väddö Kursgård.



I alla fall känns det så. Det stormar i världen av andra anledningar, inflationen är på intågande och osäkerheten finns fortfarande kvar i vår närhet. Men för Väddö Kursgård och verksamheten som bedrivs här ser kommande tiden ljus ut.

Vi öppnade för säsongen i mitten av april och planerar att köra på in i november. Bokningsläget ser bra ut och vi har förmodligen att både få välkomna "gamla" gäster tillbaka och helt nya grupper.

Vi är glada och stolta över att få fylla en viktig funktion nu när behovet av kurs och utbildning inom totalförsvaret har ökat och sannolikt kommer att öka ytterligare. Att kunna erbjuda en fullt utrustad och välfungerande kursgård för frivilliga försvarsorganisationer känns viktigt!

Det är också därför vi har gjort flera satsningar under senaste vinter och vår.

Renoveringar, underhållsåtgärder och översyn av våra leverantörer. Allt för att kunna leverera en ännu bättre produkt till våra gäster. Två av stugorna har blivit totalrenoverade, avloppspumpen är utbytt och moderniserad, en översyn och utbyte av rör, toaletter och varmvattenberedare gjordes inför öppningen. Även en hel del målning och oljning utomhus har hunnits med.

Inför årets säsong har vi satsat ytterligare på personalstyrkan. Monika är ett nytt ansikte hos oss för i år och tillsammans med Alexandra, Sanny och Maria står vi väl rustade inför en hektisk och rolig höst!

Vi ses väl på Väddö?

Luftvärnets Befälsutbildningsförbund
Sehlstedtgatan 7 / 1310 115 28 STOCKHOLM

Vårt Luftvärn elektroniskt

Luftvärnsförbundet har beslutat att utöka utgivningen av "Vårt Luftvärn" med två binummer per år, som utsänds elektroniskt under kvartal 2 respektive 4. De omfattar främst inbjudan till våra aktiviteter. Binumren har en lägre ambitionsnivå än huvudnumren, som utges i kvartal 1 och 3. Redaktör för huvudnumren är Björn Kagger och för binumren Michael Reberg.

För att få dig tillsänt de elektroniska numren måste du anmäla din e-postadress till förbundskansliet via: exp@luftvarn.se

Luftvärnsförbundets Aktiviteter hösten 2022

ULv höstaktiviteter 2022

I Norrtälje, Vaddö.

20 augusti till 10 december

Mer info på sidan 6

Instr.kurs Lufthot och motåtgärderI

Vaddö Kursgård, Vaddö.

10 till 11 september

Mer info på sidan 7

Luftvärnsdagen 2022

K 1, Lidingövägen 28, Stockholm.

24 september

Mer info på sidan 18

Kurs i luftförsvarskompetens

Vaddö kursgård, Norrtälje

28 till 30 oktober

Mer info på sidan 16

Förbundsstämma 2023

I Stockholm. Tid o. plats meddelas senare.

Under mars 2023

Mer info på sid 4



*Ja, ditt deltagande behövs!
Kom och trivs på våra aktiviteter.
Hjärtligt välkommen!*

*Senaste nytt, se vår hemsida
www.luftvarn.se
och på Facebook "Svenskt Luftvärn."*